

תורה מול חכמה וקדושה מול רוח, התבוננות ביחסם של חכמי ישראל לחכמה
החיצונית

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף ח עמוד א

מתני'. ואלו אידיהן של עובדי כוכבים: קלנדא, וסטרנורא, וקרטיסים,
 ויום גנוסיא של מלכיהם, ויום הלידה, ויום המיתה, דברי רבי מאיר;
 וחכמים אומרים: כל מיתה שיש בה שריפה - יש בה עבודת כוכבים,
 ושאין בה שריפה - אין בה עבודת כוכבים; אבל יום תגלחת זקנו
 ובלוריתו, ויום שעלה בו מן הים, ויום שיצא מבית האסורין, ועובד
 כוכבים שעשה משתה לבנו - אינו אסור אלא אותו היום ואותו האיש
 בלבד.

גמ'. אמר רב חנן בר רבא: קלנדא - ח' ימים אחר תקופה, סטרנורא -
 ח' ימים לפני תקופה, וסימנך: +תהלים קלט+ אחר וקדם צרתני וגו'.
 ת"ר: לפי שראה אדם הראשון יום שמתמעט והולך, אמר: אוי לי, שמא
 בשביל שסרחתי עולם חשוך בעדי וחוזר לתוהו ובוהו, וזו היא מיתה
 שנקנסה עלי מן השמים, עמד וישב ח' ימים בתענית [ובתפלה]. כיון
 שראה תקופת טבת וראה יום שמאריך והולך, אמר: מנהגו של עולם
 הוא, הלך ועשה שמונה ימים טובים, לשנה האחרת עשן לאלו ולאלו
 ימים טובים, הוא קבעם לשם שמים, והם קבעום לשם עבודת כוכבים.

תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף י עמוד ב

א"ל: אתינא לעלמא דאתי? א"ל: אין. א"ל, והכתיב: +עובדיה א+ לא
 יהיה שריד לבית עשו! בעושה מעשה עשו. תניא נמי הכי: לא יהיה
 שריד לבית עשו - יכול לכל? ת"ל: לבית עשו, בעושה מעשה עשו.
 א"ל, והכתיב: +יחזקאל לב+ שמה אדום מלכיה וכל נשיאיה! א"ל:
 מלכיה - ולא כל מלכיה, כל נשיאיה ולא כל שריה. תניא נמי הכי:
 מלכיה - ולא כל מלכיה, כל נשיאיה - ולא כל שריה;

א. תלמוד ההגיון השמעי

ההגיון העברי שמעי הוא, לא עיוני. אקוסטי, לא אינסטאיטיבי – הסתכלותי.

כלל גדול זה, הקובע תכונת החכמה העברית, והנותן מפתח לרוח הסוד העברי, ניתן לידע להודיע ולהודע במקצוע מדעי חדש, מדויק, תלמוד ההגיון השמעי העברי, המתחלק לשנים, לפי חבנית ההגיון ורוחו. ההגיון השמעי הכללי, הנתון במדות שבהן התורה נדרשת, בהשוואה להגיון המערבי העיוני, היוני, והסטואי, וההגיון החדש – וההגיון השמעי הסודי, הנתון בספירות החכמה הפנימית העברית בישראל.